

Mens en wereld

Tijdschrift voor antroposofie en sociale driegeleding

Jaargang 1, № 24, vr 28 november 2008 ('Nieuws van de dag')

Georgië IV

Enigszins op de achtergrond geraakt door de hectische gebeurtenissen rondom de kredietkrisis willen we nu onze beschouwing over de recente oorlog in Georgië voortzetten. Aanleiding hiertoe is een bericht dat gisteren in de kranten verscheen over een verklaring van de voormalige georgische ambassadeur in Moskou, Erosi Kitsmarisjvili. Dit bericht bevestigt het vermoeden dat wij in het eerste artikel over Georgië hebben uitgesproken, namelijk dat niet Rusland de agressor was, zoals algemeen wordt aangenomen, maar Georgië.* Nadat waarnemers van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) de bewering van de georgische president Michail Saakasjvili dat georgische dorpen vanuit Zuid-Ossetië zouden zijn beschoten, al eerder hadden ontzenuwd, komt nu ook vanuit diplomatieke kring een bevestiging dat de aanval van Georgië uitging en zelfs reeds lang voorbereid was. Hierbij wordt tegelijk ook een nieuw licht op de rol van de Verenigde Staten geworpen. Wat was het geval?

Zoals Erosi Kitsmarisjvili, tot deze zomer namens Georgië ambassadeur in Moskou, afgelopen woensdag tegenover een georgische onderzoekscommissie verklaarde, was niet Rusland maar Georgië de agressor in de vijfdaagse oorlog die afgelopen zomer tussen beide staten plaatsvond. Niet Rusland maar Georgië is de oorlog in augustus dit jaar begonnen, aldus de voormalige topdiplomaat. Volgens Kitsmarisjvili liep president Saakasjvili 'al lang met aanvalsplannen rond: eerst was het plan om in mei Abchazie aan te vallen, daarna werd het doelwit Zuid Ossetië'.† Als we Kitsmarisjvili mogen geloven was de oorlog tussen zijn

vaderland en Rusland dus geen uit de hand gelopen incident, maar bewuste opzet. Kitsmarisjvili bevestigt dit ook expliciet. Hij zei letterlijk: 'Saakasjvili wilde die oorlog, hij heeft zich er al vier jaar op voorbereid'.‡ Hoewel Kitsmarisjvili de schuld voor het uitbreken van de oorlog dus duidelijk bij zijn eigen land Georgië legt, heeft ook Rusland volgens hem boter op het hoofd. Op de hoogte van Saakasjvili's snode plannen, was Rusland 'begerig om daarvan te profiteren' en heeft het hem 'met alle middelen in die richting geduwd'. Gezien het verloop van de gebeurtenissen, waarbij de russische troepen op een gegeven moment door dreigden te stoten naar de georgische hoofdstad Tbilisi en Rusland na de oorlog beide autonome regio's min of meer inlijfde, lijkt ook dit deel van Kitsmarisjvili's verklaring beslist niet onwaarschijnlijk. Zo blijkt ook Rusland dus niet helemaal vrijuit te gaan.

Ook ten aanzien van de rol van de Verenigde Staten bevat de verklaring van Kitsmarisjvili verrassend nieuws. 'De georgische regering', zo deelde hij mee, 'heeft zichzelf er ten onrechte van overtuigd dat de Verenigde Staten een oorlog tegen het separatistische Zuid-Ossetië zou steunen'. Sterker nog: georgische leiders, president Michail Saakasjvili voorop, raakten er volgens Kitsmarisjvili 'ten onrechte van overtuigd dat president George Bush en minister van Buitenlandse Zaken Condoleezza Rice *persoonlijk* de aanval steunden'.§ De toch al zeer onwaarschijnlijke verklaring van anonieme Amerikaanse diplomaten dat de VS 'gaandeweg "de controle" over Saakasjvili zouden hebben verloren', wordt hierdoor nog minder geloofwaardig.** Steeds meer tekenen wijzen erop, dat de VS een actieve rol in dit conflict hebben gespeeld

* Zie Ton Jansen, *Georgië. Mens en wereld*, Jrg. 1, № 14, do 13 november 2008.

† Arnout Brouwers, 'Georgië begon de oorlog in augustus'. *de Volkskrant*, do 27 november 2008, pag. 5.

‡ Ibidem (curs. TJ).

§ Ibidem, evenals de vorgie citaten (curs. TJ).

** Zie: Ton Jansen, *Georgië II. Mens en wereld*, Jrg. 1, № 15, vr 14 november 2008.

Mens en wereld

Tijdschrift voor antroposofie en sociale driegeleding

Jaargang 1, № 24, vr 28 november 2008 ('Nieuws van de dag')

dan zij de wereld willen doen geloven. Redenen hiervoor hebben zij te over, zoals we in de vorige artikelen hebben gezien.^{††} Dit zou overigens niet de eerste keer zijn; de geschiedenis van de 20ste eeuw kent hier helaas meer voorbeelden van. Dit zal dan het onderwerp van onze volgende beschouwing zijn. Nu willen we tot slot alleen nog stilstaan bij de vraag, hoeveel belang eigenlijk aan de uitspraken van Kitsmarisjvili mag worden gehecht.

Helaas tasten we in het duister omtrent de redenen die Kitsmarisjvili heeft gehad om in het openbaar dergelijke beweringen te doen. Een belangrijke vraag waar we eveneens het antwoord op schuldig moeten blijven is ook waarom Kitsmarisjvili zijn betrekking als ambassadeur op heeft moeten geven. Speelt hier wellicht onenigheid tussen hem en president Saakasjvili, wiens vertrouweling hij was? Heeft Saakasjvili hem wellicht vanwege deze eventuele onenigheid ontslagen? En is dit de reden dat hij uit de school klapt en Saakasjvili in het openbaar beschuldigt de agressor in de oorlog met Rusland te zijn? We kunnen hier alleen maar naar gissen, maar helemaal uit te sluiten valt een dergelijk scenario natuurlijk niet. Het feit dat Kitsmarisjvili in zijn getuigenis voor de onderzoekscommissie beschrijft hoe Saakasjvili zich met 'een hechte klik van adviseurs' omringde, 'die zich voor externe signalen afsloot en zijn eigen werkelijkheid creëerde' wijst zeker in deze richting.^{‡‡} Een andere mogelijkheid is, dat Kitsmarisjvili zich door politiek opportunisme laat leiden, waarbij het – nu de positie van Saakasjvili wankelt – niet onvoordelig hoeft te zijn om afstand van hem te nemen. Hoe het ook zij, feit blijft dat Kitsmarisjvili toch gewoon ook de waarheid kan hebben gesproken, zelfs

wanneer hij uit rancune of politiek opportunisme handelde. Een ieder mag hier het zijne over denken. Opvallend is echter wel, dat de verklaring van Kitsmarisjvili in dezelfde richting wijst als die van de waarnemers van de OVSE. Daarenboven blijft het een onbetwistbaar feit dat Kitsmarisjvili, als rechtstreeks betrokken top-diplomaat in principe van zaken als deze op de hoogte moet zijn geweest. Bovendien heeft hij zijn uitspraken tegenover een officiële commissie gedaan, die de aanleiding voor de oorlog onderzoekt. Het zou dan wel erg dom van hem zijn om met klinkklare leugens te komen. Het laatste woord over deze kwestie is dus beslist nog niet gesproken. Over twee maanden weten we meer, want dan rondt de parlementaire enquêtecommissie haar onderzoek af.

Ton Jansen

Bergen op Zoom, vr 28 november 2008

Erosi Kitsmarisjvili, de voormalige ambassadeur van Georgië in Moskou.

Foto AP

^{††} Zie: Ton Jansen, *Georgië II en Georgië III*. *Mens en wereld*, Jrg. 1, № 15 en 16, resp. vr 14 en ma 17 november 2008.

^{‡‡} Zie de tweede voetnoot op pag. 1.